

AURINGON JÄLKEEN

KOSMOS

JONAS EIKA

Jonas Eika

AURINGON
JÄLKEEN

SUOMENTANUT KARI KOSKI

*KOSMOS

Tanskankielinen alkuteos *Efter solen* © Jonas Eika 2018
Published by agreement with Ahlander Agency

© KARI KOSKI JA KOSMOS 2023
ISBN 978-952-352-167-4

***KOSMOS**

PAINETTU EU:SSA

Alvin	7
Bad Mexican Dog	35
Rachel, Nevada	55
Minä, Rory ja Aurora	89
Bad Mexican Dog	117

ALVIN

Saavuvin Kööpenhaminaan hikisenä ja puoliksi tolaltani äärimmäisen fiktiivisestä lennosta. Sitä sanaa tahtoisin käyttää suoraan sanoen jokaisesta lentäen tekemästani matkasta, mutta tällä kertaa olin vieläpä, pian nousun jälkeen, vaipunut hienoiseen kuumehoureeseen, jonka aikana koin uudelleen useita aiemmin elämässäni tekemiä lentomatkoja. Ensimmäiseksi paluulennon Nepalista ex-vaimoni, silloisen tyttöystäväni kanssa, ensimmäisen yhteisen matkamme, jolla me, ehkä ikävystyneisyyttämme, käperryimme istuimillemme ja esitimme elein ja ilmein erilaisia seksitilanteita, jotka toisen piti arvata ja kirjoittaa paperille, jonka sitten leikkasimme palasiksi, ja kokosimme paloista uusia tilanteita, joita piti taas vuorostaan esittää, niin että leikki saattoi jatkua loputtomiin. Houreissani näin myös lähtöni Kööpenhaminasta kuusi vuotta myöhemmin, kun hän oli tullut raskaaksi suunnilleen samoihin aikoihin kun oli pettänyt minua työkaverin kanssa, ja mustasukkaisuuteni oli ajanut minut sellaisen surun ja paniikin valtaan – asia tuntui yhtä mahdottomalta hyväksyä, oli lapsi sitten minun tai ei – että pakkasin tavarani, painuin lentokentälle ja sanoin portilla

seisovalle miehelle Malaga, syystä tai toisesta tulin sanooneeksi Malaga. Lisäksi koin uudelleen paluulennon eräältä työmatkalta vuosia sen jälkeen, ja sillä kertaa en taas kynnyt tekemään töitä enkä sanomaan kenellekään sanaakaan, koska istuin täysin lamaantuneena siitä mitä olin nähnyt ikkunastani koneen noustessa: lähtöhallien päässä kiitoradan suunnalla oli katsomotasanne, jolle kaikenikäiset lapset tulivat vanhempiensa kanssa katselemaan, kuinka koneet nousivat ilmaan. Yhdessä nurkassa seisoi nainen selin kai-teeseen, pitkät, tummat hiukset jäätyneessä auringossa, ja katsoi miestä, joka juoksi tasanteen poikki häntä kohti, ja juuri kun lensimme ohi, mies kaatui maahan kuin häntä olisi ammuttu pistoolilla. En voinut kuulla laukausta, jos sellaista edes ammuttiin, ja kone jatkoi matkaansa kohti pilviä ja minä istuin koko loppumatkan jäähmettyneenä penkilleni epätietoisena siitä, mitä oikein olin nähnyt. Hor-teessa, jossa koin nämä matkat uudelleen, tässä kuumeisessa tilassa, minua hirvitti se, että siinä liikuttiin eteenpäin unen pinnalla kuin matalapaineen päällä, vyöhykkeellä, jolla minulla oli koko ajan epämääräinen aavistus *alkuperäisestä* lennosta, jolla olin nyt, ja joka siksi kätkeytyi jonnekin kai-ken alle tai taustalle, *matkustamo* kätkeytyi taustalle, *myynti-kärryt*, *muut matkustajat* ja *ikkunan takana näkyvät pilvet* kätkeytyivät aiempien muistelemieni ja silläkin tavoin äärimmäisen fiktiivisten lentomatkojen taustalle. Tunsin käden olallani ja avatessani silmät näin stuertin, jolla oli yhdet kasvot. Kaikki muut olivat poistuneet koneesta, mat-kustamossa oli unenomaisen hiljaista ja tyhjää. Matkalla ulos katsoin ikkunoita ja lattiamattoja, matkatavarahyllyjä ja

hätäpoistumistiekylttejä ja koskettelin nahkaistuinten pak-
suja saumoja. Passintarkastuksesta pääsin nopeasti kulke-
malla EU-maiden kansalaisten sisäänkäynnistä. Menin
metrolla Kongens Nytorville, mistä kiiruhdin pankin pää-
konttorille ehtiäkseni IT-vastaavan kanssa samana iltä-
päivänä pidettävään aloituspalaveriin. Kun käännyn kadun-
kulmasta, tunsin jonkin lahonneen ja palaneen hajun,
sekoituksen tulta ja kasvillisuutta, ja nähdessäni punavalkoi-
set sulkunauhat lisäsin vauhtia. Rakennus oli romahtanut ja
lojui hujan hajan metrinkorkuisina lohkareina, joissa oli
marmoria, terästä, vaaleaa puuta ja toimistokalusteita sekä
materiaaleja, joita en kyennyt tunnistamaan. Laitimmaisten
lohkareiden alta näin onkalon partaalle, paikkaan jossa
maaperä vietti syvälle itsensä uumeniin, niin kuin vanhan
ihmisen huulet voivat joskus kaartua suoraan suun sisään.
Kolme tai neljä palvelinta pilkkisti esiin lattialautojen ja
valkotaulujen välistä, kumma juttu, ajattelin – juuri kun lat-
tioita oli korotettu merenpinnan kohoamisen varalta. Vartija
kertoi, ettei onnettomuuden syy ollut tiedossa, mutta sähkö-
katkon ja koko kadun herättäneen järistyksen perusteella
oletettiin, että sähköjohdossa oli tapahtunut jonkinlainen
räjähdys, ja se oli repäissyt maahan onkalon, johon rakennus
oli vajonnut. Se oli tapahtunut yön aikana eikä vaatinut
uhreja. Katse harhaili hänen puhuessaan, aivan kuin hän
olisi pitänyt silmällä jotain takanani. Hänen päänsä takana
leijaili tiheä hyönteisparvi, joka värjäsi taivaan mustaksi
lohkareiden yllä. Soitin yhteyshenkilölleni pankkiin ja pää-
dyin suoraan vastaajaan, menin sitten lähimpään kahvilaan
ja istahdin ikkunaan asennetun pöytätason ääreen. Siinä

minä istuin syömässä chili con carneani, kun ovi avautui ja kylmä tuulenvire leyhähti kasvoilleni vasemmalta. Joku ihminen tuli ja istahti viereeni, kohotin katseeni chilistäni hänen ikkunasta heijastuvaan peilikuvaansa: nuori, noin 25-vuotias mies, lyhyt tumma tukka sivujakauksella, tukka paennut ohimoilta, kirkkaat, pyöreät silmälasit ilman kehyksiä. Näin hänen lävitseen tielle, mutta hänen ihonsakin oli oikein ilmavan kalpea. ”Hei kuule”, hän sanoi ja tilasi samaa kuin minäkin. Kahvimuki oli niin iso, että minun täytyi pidellä sitä molemmin käsin. Keittiön ovi avautui, ja huoneen täytti kahvilapurilaishöyry, joka tiivistyi hieksi niskalleni. ”Mistä sinä tulet?” kaveri kysäisi yhtäkkiä. ”Öö, täältä”, vastasin ja katsahdin itseäni, ”...mutta olen asunut muutaman vuoden ulkomailla... Mistä sen huomasi?” ”Kuteista, matkalaukusta, rilleistä”, mies vastasi. ”Ihan kaikesta, oikeastaan pelkäästä olemuksesta. Et ole täkäläisiä.” ”Olen tainnut nähdä sinut aiemmin”, sanoin ja kaduin sitä saman tien, yritin selittää hänelle, etten tarkoittanut häntä vaan hänen peilikuvaansa ikkunassa. Hän tuoksui eukalyp-tukselle ja jollekin toiselle kasville. Seurue poistui kahvilasta, joka jäi sitten tyhjilleen niin kuin lentokone oli ollut tyhji-lään, kun stueritti herätti minut, paitsi että tarjoilijakin oli poissa ja keittiössä oli hiljaista. ”Käyn röökillä”, mies sanoi ja nousi pöydästä. ”Onko sinulla heittää yhtä?” kysyin, vaikken ollut koskaan polttanut. Hän otti takkinsa naulasta ja sanoi okei, ja tajusin, että hän halusi vain mennä hetkeksi ulos, siellä kahvilassa oli niin pirun hiljaista, ja olisi varmaan mie-luiten mennyt yksin. ”Pienet savut tekee hyvää täällä kyl-mässä”, sanoin. Hän nyökkäsi ja katsoi minua kasvot sini-

valkoisina jäätyneessä auringossa. Katselin jalkojamme ikkunassa ja otin puhelimen esiin etsiäkseni hotellia. Minun oli ollut tarkoitus yöpyä pankin vierashuoneessa eli yhdessä niistä huoneista, jotka lojuivat nyt pirstaleina muiden huoneiden seassa. ”Missä aiot nukkua ensi yön?” hän kysyi. ”Öö...” Olin juuri sanomaisillani ”ystävän luona”, mutta siinä olisi voinut käydä nolosti, jos hän olisi kysynyt osoitetta, eikä mieleeni muistunut ainuttakaan hotellia. ”En vielä tiedä.” ”Voit yöpyä minun luonani, joka paikka on varattu sen huippukokouksen takia.” Ilmeetön katse, hänen kiiltävät silmänsä näyttivät muttereilta kylmässä ilmassa. Vilkaisin puhelintani. ”Ei tarvitse tarkistaa, puhun ihan totta.” Hän asui ullakkoasunnossa Bredgaden sivukadulla. Huoneessa ei ollut katto- eikä lattialistoja, pintojen välillä oli jyrkät rajat, kuten hänen kasvoillaankin himmeässä valossa. Se tuli jalkalampusta, joka oli suunnattu ylöspäin, niin että katon täytti litteä aurinko, jonka keskelle hehku-langat muodostivat kaksi silmää. Siellä oli suihkukoppi, teräksinen pesuallas, jääkaappi ja irralliset keittolevyt, parisänky, kaksi tuolia ja pukkien varaan koottu kirjoituspöytä. Ikkuna oli kapea, ja sen ympärillä leviävät halkeamat oli täytetty saumalaastilla, joka oli hieman valkeampaa kuin kellertävänsävyiset seinät. Huoneen päädyissä ei ollut huonekaluja, mutta toista seinää peitti pakkauksista kyhätty kirjava kudος: karkki- ja sipsipusseja, aamiaispakkauksia, tikkareiden, purukumien, nakkimakkaroiden ja virvoitusjuomien käärepapereita ja pakkausmuoveja, kaikki merkkejä, joita en ollut nähnyt koskaan aiemmin, ikään kuin ne olisi tuotu rinnakkaistodellisuudesta, jossa jokainen tuote

oli hiukan erilainen kuin vastaava tuote meidän maailmasamme, niin että saatoimme tunnistaa sen esimerkiksi suklaapatukaksi, mutta samalla tuntui, ettei sana kunnolla riittänyt nimeämään sitä, koska näimme sen niin päivänselvästi ensimmäistä kertaa, ja se säteili, koko seinä säteili värejä, joita en ollut nähnyt koskaan aiemmin. ”Matkamuis-toja”, sanoi Alvin, sillä se oli hänen nimensä, ja ripusti takkinsa tuolin selkänojalle. Minä tein samoin. Alvin istahti sängylle ja otti saappaat jalasta, ja minä tein samoin. ”Mukavan lämmintä täällä”, hän sanoi ja riisui sukkansa, talvisten jalkojen raskas, imelä haju, ja lasi ne patterille. Huone oli hyvin neliömäinen, parisenkymmentä neliömetriä, ja niin niukasti kalustettu, että jokainen liike pisti silmään. Kohotin katseeni ja huomasin pienen metallisen pullon, jossa oli pehmeä muovinen suukappale. Se oli ommeltu huomaa-mattomalla langalla kiinni kankaaseen, jossa kaikki pak-kaukset pysyivät yhdessä kirjavana kasvustona päätyseinällä. Himmeä ja persoonaton esine – pullo oli mitäänsanomatto-man sininen ja sen poikki kulki valkoisia aaltoviivoja – jonka tarkoitus oli sisältää POCARI SWEAT -nimistä virvoitus-juomaa valmiina tyhjennettäväksi, hohti silmieni edessä villin kiihottavasti kimaltaen. Räpyttelin silmiäni ja tunsin oloni äkkiä uupuneeksi kuin sairauden jäljiltä. ”Taidan ottaa pienet nokoset – jos sinulle sopii?” ”Ole kuin kotonasi”, Alvin vastasi. Heräsin painajaiseen, jossa leijuva käsi läpsi minua ympäri korvia ja loppu ruumiista katosi kyynärpään kohdalta valkoiseen sumuun tai savuun, ja taustalla kuului Alvinin suihkuttelun ääni. Suihkuverho liimautui hänen jalkoihinsa, laihoihin ja hentoihin, pienen pieniin tutiseviin

kanankoipiin. Kunhan hän ei vain odota saavansa jotain vastineeksi, tuumin, ennen kuin tajusin, että hänhän teki vain samaa kuin yleensäkin, kun en ollut siellä. Se tuntui rauhoittavalta, kuin lonkalta heitetty paljastus, joka sanoi ”en minä sinua pelkää”, eikä häntä sitten tarvinnutkaan pelätä. Siellä tuoksui eukalyptukselle. Alvin oli hiljaa, ja hänestä kuului vain veden ääni sen iskeytyessä kehoon ennen valumistaan lätäköiksi lattialle. Käännyin kohteliaasti selin ja olin nukkuvinani, kun hän astui ulos suihkusta, ja odotin vielä kymmenisen minuuttia, kunnes haukottelin ja sanoin ”nokoset tekivät kyllä terää”. ”Käy suihkussa. Jos huvittaa”, hän kehotti, ja minä kävin. Sen jälkeen, Alvinin tupakoidessa kirjoituspöydän ääressä selin minuun, pukeuduin aikomuksenani lähteä ulos mutta huomasin, että kello oli kolme yöllä. Pankista ei ollut vielääkään soitettu. Alvin tarjosi savukkeen. Istahdin tuolille hänen viereensä tupakoimaan. Hänen tietokoneellaan näkyi jotain mikä muistutti monin tavoin sisäistä ohjausjärjestelmää, jonka käyttöön ottamisessa olin tullut pankkia avustamaan. Kun niin suuri yritys osti sellaisia ohjelmia, sen oli ostettava myyjältä myös käyttöönottopalvelut, mikä tarkoitti, että minun piti matkustaa kuudesti Malagasta Kööpenhaminaan, ja tämä oli neljäs kerta. Olin itse asiassa hyvin mielissäni työmatkoista, vaikka ne saivatkin kaiken tuntumaan sattumanvaraiselta, kuin ympärilläni näkyvät rakennukset, ihmiset ja ajoneuvot voisivat yhtä hyvin olla joitain muitakin. Sattumaa oli sekin, että olin tuolloin lähtenyt Malagaan, ja Malagassa oli ollut firma, jonka kehittämiä ohjausjärjestelmiä useimmat Skandinavian rahoitusalan yritykset pitivät tavattoman yhteen-

sopivina sisäisiin rakenteisiinsa, jolloin minä, joka puhuin tanskaa ja pärjäsin hyvin myös ruotsilla ja norjalla, onnistuin saamaan käyttöönottoneuvojan paikan ilman minkäänlaista alan erityisosaamista. Kaikki ne seikat, joiden vuoksi minut lähetettiin juuri Kööpenhaminaan tai Bergeniin tai Uppsalaan, tuntuivat niin mielivaltaisilta, että se vaikutti minun kokemukseeni näistä kaupungeista, ikään kuin en olisi oikeasti ollutkaan niissä. Koko työurani saattoi toisinaan tuntua yhdeltä suurelta sattumalta tai lainalaisuudelta yhteyksien verkostossa, joka ei kuulunut minulle vaan markkinoille, Internal Banking Operating Systemsin markkinoille. Alvin napsautteli välilehtiä, joilla näkyi erilaisia rahasummia, jotkin sievoisia, jotkin päätähuimaavia, siirtyi numerotunnuksiin, jotka viittasivat toisiin numeroihin, ja näytöltä kajastava valo sai hänen kasvonsa hohtamaan hopeaa. ”Osakkeita”, sanoin, ”niistäkö sinä elät? Minä olen tosiaan asentanut muutaman kerran ohjausjärjestelmiä sijoitusyhtiöille, mutten ole koskaan saanut itse mitään tolkkua...” ”Johdannaisista”, Alvin korjasi. ”Minä en arvaile tulevaisuutta vaan käyn sillä kauppaa.” ”Obligaatioillako?” kysyin. ”Ääh, taitaa olla viisainta aloittaa maanviljelijästä”, hän huokaisi ja kertoi minulle johdannaisista, mekanismeista, jotka olen nyt hyväksynyt talouksien elinehdoksi mutta jotka tuolloin saivat aivoni pusertumaan kalloa vasten ja nenäni vuotamaan verta. *Maanviljelijä*, joka sopi ostajan kanssa myyvänsä tulevan satonsa ennalta määrättyyn hintaan määrättyä ajankohtana tulevaisuudessa, oli alkuperäinen esimerkki henkilöstä, joka kävi kauppaa johdannaisilla. Näin hän saattoi suojautua taloudellisesti markkinoiden

muutoksilta ja epävarmoilta sääoloilta. Ostaja saattoi vastaavasti ansaita rahaa, jos sato osoittautuikin sovittua hintaa arvokkaammaksi. Ennen vuotta 1970 johdannaiskauppa oli käytännössä kielletty, sitä pidettiin uhkapelinä, mutta nyt, samana vuonna kun tapasin Alvinin, keinottelupääoma oli monin verroin suurempi kuin pääoma, joka syntyi tuotannosta sekä tavaroiden ja palvelujen myynnistä, osakkeet mukaan lukien. Sillä johdannaiset eivät enää liittyneet jauhosäkin tai riisitonnin tulevaan arvoon vaan mihin tahansa, raaka-aineiden hintoihin, korkokurssien eroihin, valuuttakursseihin, kokonaisten konsernien tai kansakuntien luottolukuihin, ja tietenkin niiden tulevaisuuteen. Ja niitä kytkettiin ristiin ja liitettiin toisiinsa ja myytiin edelleen isoina nippuina, ”tulevaisuutta tulevaisuuden päällä”, Alvin selitti ja ojensi talouspaperirullan. ”Voit unohtaa vapaat markkinavoimat, ystävä hyvä. Tavaroiden hinnat eivät enää viittaa mihinkään menneeseen tai tulevaan arvoon, ne ovat ennen kaikkea tulevaisuuden aaveita.” Aamun tullen, kun ikkuna oli huurussa ja Alvin oli nukahdannut tietokone vatsan päällä, tiesin, että hänen puheissaan oli perää. Puolen tunnin kuluttua olimme vaihtaneet paikkaa, joten minä sain napsautella hiirellä, kun hän sanoi mitä minun piti napsauttaa. En tiedä, johtuiko se hiiren vastuksesta, sen liukkaasta, vähän rasvaisesta pinnasta, vai rahasummista, joita siirrettiin, jotka katosivat ja jotka ilmestyivät taas näkyviin erottamattomina tunnuslukuistaan ja sitä mukaa kuin napsauttelin – vai siitä että istuimme yhdessä ja meillä oli tosiaan aika mukavaa; Alvin lämmitti currykeittoa ja haki lisää savukkeita, ja jossain välissä nauroimme oikein

makoisasti, koska tulin ostaneeksi oikeuden ostaa muuttaman kuukauden kuluttua miljoonaluokan broilerintuotantolaitoksen Jerusalemissa – niin tai näin, tunsin olevani johdannaiskaupassa kuin kala vedessä, ikään kuin se olisi vain odottanut minua ja minä sitä. Otimme tietokoneen mukaan sänkyyn ja jatkoimme kaupankäyntiä Alvinin vatsan päällä. Hän kertoi minulle – ilmeettömällä äänellä ja katse tiukasti kuvaruudussa niin kuin aina puhuessaan – että hänellä ei ollut vanhempia mutta että hän oli perinyt omaisuuden, jonka oli kasvattanut osakekaupoilla sen verran suureksi, että pystyi harjoittamaan sellaista johdannaiskauppaa, jossa ei koskaan päädy ostamaan kyseistä toimintoa vaan aina myy sopimuksen edelleen ennen transaktiopäivää. Sitten hän mutisi jotain holhoojasta ja ”kaupankäynnistä ilman sidoksia” ja vaipui uneen. Makasin kyljelläni ulkoa tihkuvassa kalpeassa päivänvalossa, iloisena ja jännittyneenä niin kuin silloin, kun äitini oli ollut vanhempainvapaalla pikkuveljeni kanssa ja sain luvan vahtia häntä, kun äiti kävi aamulla kylvyssä. Olin maannut kyynärpäähäni nojaten kasvot pari senttimetriä veljen kasvojen yllä pidätellen hengitystäni, kunnes kuulin hänen hengittävän, peloissani siitä, että se lakkaisi, jos tarkkaavaisuuteni herpaantuisi hetkeksikään, ja hyvilläni joka kerta, kun se toistui. Sitä ennen olin koonnut kaikki veljen nallet kehään ympärillemme tassu tassua vasten, jotta ne olisivat valmiina, jos hän heräisi. En saanut nukutuksi, mutta se oli okei, ei minua lainkaan haitannut maata katselemassa Alvinin kasvojen nykimistä ja hänen silmäluomiensa alla värisevän unen ääriviivoja. Ohut iho peitti silmämunat paljastaen niiden liikkeen, mistä tulin

ajatelleeksi, että nukumme etäisen tietoisina siitä, että meitä voidaan tarkastella. Jossain vaiheessa hän kääntyi ja heilautti jalkansa jalkoväliini, jolloin minulla alkoi äkkiarvaamatta seistä. Vannon, etten ollut seksuaalisesti kiihottunut eikä minulla ollut minkäänlaisia fantasioita Alvinista – hän oli vain kaunis kylmän veistoksellisella tavalla – penikseni nousi ihan vain refleksinomaisesti riippumatta siitä, mitä oli kosketuksen takana tai mitä siihen saattoi yhdistää. Heräsimme vasta iltapäivällä ja lähdimme ulos hakemaan jotain syötävää. Matkalla poltimme savukkeen, ja huomasin karheuden palaavan kurkkuun kuin olisin tavannut vanhan tutun. Autot jonottivat Store Kongensgadella, niiden pako-kaasut leijuivat rauhallisen valkeina. Pyöräilijöiden kasvoja palelsi. Siellä oli tietyö kuten aina, Alvin katosi pariaksi sekunniksi hiekkaisista kuopista kohoavaan höyryyn. Hän tilasi viisi annosta Sihteeribrunssia appelsiinimehun kera ja sai tarjoilijan tuomaan ne yhdellä kertaa. Kymmenen minuutin ajan hän tarkasteli lautasia yksitellen kuin olisi yrittänyt tutkia leivänpäälliset, jogurtit ja munat läpikotaisin. Hänen katseessaan oli tarkkaavaisuutta, joka välillä muuttui epäuskoksi, melkeinpä närkästykseksi. Parin minuutin välein hän sysäsi päättäväisesti sivuun yhden brunsseista, kunnes jäljellä oli enää yksi, jonka hän söi koskematta muihin. ”Sinun on parempi tottua tähän”, hän sanoi ja selitti, että tämä oli hänelle ainoa tapa tulla kylläiseksi. Kyse ei ollut niinkään siitä, että saattoi valita itse, eikä siitä että heitti pois, ylimääräiset eivät kiinnostaneet häntä tippaakaan. Mutta hän ei voinut sietää ajatusta, että oli ole-massa sadoittain samanlaisia brunssilautasia kuin hänellä, ja

siksi hän tilasi viisi, aina viisi kaikkea. Näin hän saattoi kuvitella rajaavansa tarjontaa poistamalla joukosta neljä epätodellisinta, ”erottamalla varsinaisen brunssin jäljitelmistä”, hän sanoi. Ajattelin että se oli vitsi. Alvin otti matkapuhelimensa esiin ja näytti minulle kuvia itsestään istumassa hohtaville muovipöydille katettujen erilaisten pikaruoka-aterioiden äärellä. Hän oli sairaalloisen kalpea niin kuin ihmiset usein ovat 90-luvulla otetuissa valokuvissa. ”Siinä minä olen KFC:ssä, juuri kun se oli avattu Tanskassa... minä ensimmäisessä Burger Kingissä, oletko kuullut, että ne muuten ovat ehdottaneet McD:lle whopperin fuusioimista big macin kanssa, maailmanrauhan nimissä... Tässä minä istun Subwayssa... Domino’sissa, Bagel Companyssa, kun ne avasivat ensimmäisen liikkeensä Gothersgadella vuonna 94. Minä vannon, että kun maistoin näitä juttuja ensimmäisen kerran, se oli aivan, miten sitä nyt sanoisi, ainutkertaista. Kuin olisin maistanut juuri sitä enkä mitään muuta. Otan aina kuvan ensimmäisestä kerrasta.” Kuvan oli näköjään ottanut toinen henkilö. Minusta tuntui oudon surulliselta ajatella, kuinka Alvin menee tiskille ja pyytää ottamaan kuvan ja kuinka työntekijä kohteliaisuuttaan, ja koska siihen aikaan päivästä ei ole muita asiakkaita, menee hänen pöytänsä ja tekee työtä käskettyä. Alvin näytti kaikissa kuvissa niin yksinäiseltä ja onnelliselta. Kun minun piti maksaa, korttini ei toiminut, sama kortti, jota käytin aina käydessäni DK:ssa työmatkalla tai tapaamassa pikkuveljeäni, mietin usein, asuiko ex-vaimoni yhä maassa. Miltä tuntuisi tavata hänet jälleen, nyt kun mustasukkaisuus, joka parin ensimmäisen Malagassa viettämäni kuukauden aikana oli peittä-

nyt alleen kaiken kaipauksen häntä kohtaan, oli kadonnut. Se hänen uskottomuudessaan oli ollut pahinta: kuinka viha ja voimattomuus ja kaikki muut halveksuttavat tunteet viimein yhdessä hälvensivät hänen muistonsa pornokuvien pilveen, ja kun ne viimein katosivat, tuntui kuin hän olisi kuollut. Sillä välin kun Alvin maksoi laskun, riensin pöytäämme ja ahdoin suuhuni munan ja vähän pastramia yhdeltä hänen hylkäämistään brunssilautasista. Huoneeseen palattuamme hän kysyi, haluaisinko vähän rahaa menoihini, nyt kun luottotilini oli vajonnut maan uumeniin. Minä kieltäydyin, siinä että hän tarjosi minulle yösijan oli jo enemmän kuin tarpeeksi. ”Ei tämä ole mikään almu”, hän sanoi. ”Uskon että me voitaisiin auttaa toisiamme. Ajattelin katsella vähän hopeita ensi yönä.” Kaksi tuntia myöhemmin olin ostanut espanjalaisen tilini kautta hopean raaka-aineosakkeita hirmusummalla, jonka hän oli minulle siirtänyt. Vähän sen jälkeen hän sopi ostavansa niin suuren määrän hopeaa, että osakkeideni arvo kohosi lähes 30 % seuraavan vuorokauden kuluessa. Se sai monet muut sijoittamaan hopeaan, mikä kasvatti Alvinin johdannaisten arvoa, ja kun hän kaksi päivää myöhemmin myi ne edelleen, olimme molemmat tienanneet kuukausipalkan, tai ainakin minun kuukausipalkkani. Niiden välisenä yönä olimme käynnistäneet saman prosessin toisella hyödykkeellä ja siihen liittyvällä johdannaisella, ja tätä me sitten jatkoimme koko viikon, prosessit liittyivät toisiinsa ja yöt sulautuivat yhteen tupakansavussa ja tietokoneidemme näyttöjen hohhteessa. Kun ratkaiseva kauppa oli toteutumaisillaan, hän tarttui näyttöön molemmin käsin jollain tapaa hellästi kuin

katsoen sitä silmiin, ja sitten: ei juhlimista, vain toteava nyökkäys, kun niin kävi. Mutta myös hänen merkitykselliset liikkeensä tarttuivat minuun, liikkeet, jotka olivat linjassa huoneen viivojen kanssa tai niiden jatkeena: hänen oikea jalkateränsä, joka keikkui toimistotuolin jalkaa myöten; oikea käsi hiirellä, kyynärvarsi pöytätason ja päätyseinän suuntaisena; tapa kulkea huoneen poikki hyvin varovasti ja hartaasti kuin kantaen täyttä keittolautasellista, niin kuin hän usein tekikin, toi lautasen minulle ja istahti kertomaan johdannaiskaupasta. Hän halusi minun ymmärtävän, että se oli ”lupausten ja odotusten tehokasta taidetta. Sinun täytyy oppia ajattelemaan tavaroita jonakin mitä on olemassa jo etukäteen. Niin kuin silloin kun iloitsee jostain edessä olevasta. Heti kun käsitys tavarasta on tullut markkinoille, se *vaikuttaa*, silloin rakennetaan viemäri tulevaisuudesta, jossa tavara tulee myyntiin, ajassa taaksepäin meidän luoksemme. Tässä viemärissä me voimme tietysti liikkua vain yhteen suuntaan, vastavirtaan niin sanoakseni, mutta kun se nyt on olemassa, siinä voi pysähtyä minkä tahansa metrin kohdalla ja myydä paikkansa voitolla tai menettää kaiken aina sen mukaan, kuinka kirkkaana valo loistaa putken päästä yhteisiin silmiimme juuri sillä hetkellä, suothan anteeksi kuolemavertauksen, jolla siis ei ole mitään tekemistä kuoleman kanssa, koska ainahan voi, kuten sanoin, ryömiä ulos ennen kuin tulee perille, enemmän tai vähemmän ruosteisesta ja taloudellisesti houkuttelevasta luukusta putken seinämässä, tai vaihtaa paikkaa toisen viemärissä kulkijan kanssa eli *swapata*, eikö niin, eikä valo sitä paitsi tarkoita koskaan kuolemaa vaan tuotetta, ja onhan silläkin

elämänsä, senkin voi myydä, mitä ei sovi unohtaa.” Tuntui kuin olisimme maanneet teltassa korkean ja ankean rakennuksen katolla. Yöt kiisivät ohi. ”Alvin”, saatoin kysyä varovaisella äänellä, kun oli ollut useamman minuutin hiljaista, ja tunnustella, sopiko hänelle puhua, ”Alvin hei?” ”Niin?” ”Nukutko sinä?” ”Jos nukkuisin, en kai voisi jutella sinun kanssa?” ”Et niin... mutta Alvin, olit tänään ihan *liekeissä*! Löit sen kunnan maanrakoon kun myit niille sen swappilainan. Kun markkinakorot lähtevät nousuun ja riskit laukeavat...” ”Mutta rakas ystävä”, hän sanoi, ”onhan päivänselvää, että me tienataan ne rahat, jotka toiset menettävät. Niin ne johdannaiset toimivat. Se ei kuitenkaan tarkoita sitä, että me tehtäisiin niin, *jotta* toiset häviävät.” ”Mutta vaakamekanismihan on täysin sisäänrakennettu osa sitä...” ”Nimenomaan, sen takia ne markkinat ovat ylipäättään olemassa... Se on niin päivänselvää, ettei sillä kannata edes vaivata päätään.” Minulta se ei onnistunut, mutta saatoin hyvinkin kuvitella, että sellainen, joka oli ollut alalla monia vuosia, saattoi olla murehtimatta niitä, jotka pakostakin hävisivät. Kumittaa heidät pois kuvasta jonkinlaisella tahdonponnistuksella, joka etenee hitaasti ja salassa omassa sisimmässä, niin että jäljelle jää lopulta vain oma voitto, eikä jälkeenkään edes tiedä tehneensä sitä, kumittaneensa heidät pois. Mistä sellaisen kyvyn voi saada? Miten siitä voi taas luopua? Kun ikkuna oli kostean huurun peitossa ja päivä virtasi valkoisena sen lävitse, Alvin oli vaipunut uneen ja minä taitoin hänen tietokoneensa varovasti kokoon ja nostin sen lattialle. Keskusyksikön tuulettimen humina vaikenä kuin joku olisi lakannut hengittämästä. Alvinin kasvot näyttivät ankarilta

ja silmiinpistävän valkoisilta hänen tummaa tukkaansa vasten. Hänen huulensa olivat puristuneet yhteen viivaksi, joka vietti hieman suuhun päin. Mieleni valtasi ikävä, valtaisa valkeanharmaa tunne, ja sen laitamilla leijui tumma kappale, josta en saanut selvää. Välillä erotin kulman tai lohkeamis-pinnan, mutta heti kun käänsin katseeni siihen suuntaan tutkiakseni kappaletta lähemmin, se katosi, ja kun halusin palata heiveröiseen lähtökohtaani, sekin oli tiessään. Teki mieli itkeä. Minun oli ikävä ex-vaimoani ja niitä harvoja ystäviä, joita minulla oli täällä ollut, kaikki he olivat pettä-neet minut, vai olinko itse hylännyt heidät heti, kun he osoittivat tarvitsevansa minua. Äkkiä tuntui kuin olisin sil-loin luopunut elämästäni, antanut komennon toisille. Se oli yksinäistä ja yhdentekevää. Alvinin kädet eivät olleet varsi-naisesti ristissä vaan pikemminkin kietoutuneena väkinäi-seen otteeseen, ikään kuin ne olisivat etsineet toisiaan unen tullessa. ”En olekaan koskaan käynyt Romaniassa.” Säikäh-din ja säpsähdin peiton alla. ”Oletko käynyt koskaan Roma-niassa?” kuului uudelleen, ja Alvinin huulet liikkuiivat. ”En”, kuiskasin. ”En koskaan.” Saavuimme Bukarestiin loppu-illasta ja menimme taksilla lentokentältä hotelliin. Pienessä hiprakassa lentomatkan jäljiltä rojahdimme viininpunaiselle päiväpeitolle ja tuhosimme käsipyyhkeistä taitellut joutse-net. Tuntui kuin huone olisi vihitty käyttöön, kun vain makoilimme tietokone vatsan päällä tarkkaillen osakekurs-seja ja vastaanottaen tarjouksia niihin liittyvistä johdannai-sista, ja hetkeä myöhemmin – kun eukalyptuksen tuoksu huokui Alvinin suihkusta sekoittuen patterilla kuivuvien sukkiemme hajuun – tunsin jo oloni kotoisaksi ja olin

unohtanut, että olimme Romaniassa. ”Valmista!” Alvin huikkasi. Riisin vaatteet, hivuttauduin hänen ohitseensa käsienspesualtaan kohdalla ja astuin kylpyammeeseen. ”Mikset käytä ollenkaan ilmaissampoota?” kysyin suihkuverhon takaa. ”Se saa jäädä muita varten”, hän vastasi ja ojensi minulle pienen, ihmisvartalon muotoisen pullon. ”Löysin tämän Etelä-Afrikasta vuonna 08, enkä ole sen jälkeen muuta käyttänyt. Kokeile itse.” Puristin pullosta pienen nokareen, *aroma therapy: stress relief*, ja hieroin sitä päänahkaani. Voimakkaan viilentävä tunne tunkeutui iholle ja asettui päänahan alle kuin sadoista pienen pienistä hierovista käsistä koostuva sisäinen huppu. ”Aivan upeaa”, sanoin ja tunsin höyryn avaavan hengitystieni, kun huuhdoin sampoon taas pois. ”Niin, eikö olekin”, Alvin vastasi. ”Ja hei, muuten, eikö sinulla ollut jotain selkäkipuja? Se tepsii myös jännityksiin ja jumeihin.” En millään ylettänyt kipeään kohtaan lapaluun alla ja taisin ähkäistä ponnistuksesta, sillä Alvin sanoi ”anna kun minä” ja ojensi molemmat kätensä suihkuverhojen välisestä raosta. ”Älä hätäile, *minä* jään ulkopuolelle. Ojenna vähän sampoota.” Puristin pienen nokareen hänen kämmenelleen, se oli oliivinvihreää ja sakeaa, ja käännyn selin. Hänen kätensä liukuivat ylhäältä lanteille päin, kunnes sanoin ”aijajai, juuri siinä!” ja sitten hän hieroi, kunnes jumi hellitti ja katosi ympäri kehoa. ”Tunnut kaiken kaikkiaan tosi kireältä.” Hän jatkoi niskaani ja takaisin alas selkärangan vasenta puolta. ”Nämä eteeriset öljyt ovat eukalyptuslajista, jota sanotaan kuumepuuksi, eikö olekin erikoinen nimi: kuumepuu? Se johtuu siitä, että sitä istutettiin valtavia määriä malarian vaivaamille seu-

duille. Ne puut voivat kuivattaa soita, joissa malariasääsken toukat kuoriutuvat.” Hän oli asettunut risti-istuntaan suihkuverhon toiselle puolen ja hieroi nyt takareisiäni. ”Öljyn vaikuttava aine on tosi tymäkkää... Eukalyptolia... joskus, hyvin kuumina ja kuivina kausina, eukalyptusmetsän puista voi vapautua niin paljon öljyhöyryjä, että pienikin kipinä, esimerkiksi savukkeesta, voi aiheuttaa räjähdysten, josta alkaa metsäpalo. Käänny nyt.” Läpsäys pohkeelle, ja käännyn rinta häneen päin. Huoneessa oli niin paljon höyryä, etten enää erottanut suihkuverhojen välistä rakoa enkä sitä mitä sen toisella puolen oli. Kallistin päätä taaksepäin ja näin veden ryöpyävän ilmasta kuin minulle varattu lämmin sade. ”Lisää sampoota.” Puristin nokareen kupiksi taivutettuihin käsiin. Ne jakoivat nesteen keskenään ja ryhtyivät hieromaan minua otsasta alaspäin. Alvin jatkoi puhumista, mutten enää kuullut mitä hän sanoi. Sanat ryöpsähtelivät ääniroiskeina yläilmoista veden mukana, laskeutuen kasvoilteni ja rinnalleni yhdessä käsien kanssa, sormenpäiden, jotka painelivat lihaksiani, niin että tunsin kuinka niitä kivisti. Kamferimainen kylmä aalto levisi käsien välityksellä. Ne etenivät nivusista sukuelinteni ympäri ja jatkoivat reisiä alas. Eukalyptus peitti koko ruumiini elävänä pukuna ihon alla lukuun ottamatta niitä kohtia, jotka kädet olivat jättäneet koskemattomiksi: silmiä, suuta, jalkoväliä ja takapuolta. Ja niitä joka puolelta ympäröivän voimakkaan tuntemuksen vuoksi silmät, suu, jalkoväli ja takapuoli olivat kokonaan kadonneet, tai ne tuntuivat olemattomilta, loputtomilta aukoilta, jotka pyrkivät nielemään kaiken mikä sattui lähistölle. Erotin jossain vatsanpohjassa puristavan tunteen, joka

voimistui aivan kuin pimeä aine olisi vetäytynyt kohti omaa keskustaan, ja kun kädet kurkottivat ulottuakseen nilkkojeni taakse ja Alvinin poski tuli näkyviin verhoa vasten, tunne kutistui niin pieneksi että katosi kokonaan. Noin kymmenen sekunnin ajan olin aikasuppilossa ja näin toisessa päässä vain itseni. Se oli hyvin yksinäistä. Sitten makasimme sängyllä pyyhkeet vyötäisillä ja poltimme yhdessä savukkeen. Seuraavana päivänä ajelimme väsymättä ympäri Bukarestia kahdella potkulaudalla, jotka Alvin oli tuonut urheilukassissaan. Laatoittamattomat jalkakäytävät humisivat mukavasti rullatessamme niitä pitkin. Ornamentein koristeltuja, harmonisen pyöreämuotoisia rakennuksia kohosi kommunismin ajan massiivisten kolossien lomassa. Mies seisoi metroaseman sisäänkäynnin edustalla käsivarret levällään ja kädet täynnä kurkunkuoria. Kaulaan pujotetusta narusta riippui pitkiä tummanvihreitä, auringossa paahtuneita kuoria osoituksena työvälineen toimivuudesta. Toinen mies ojensi minulle paperin, jolla näkyi merkillinen kuva hämääjän kietoutunutta rantalaguunia vasten: valkoisiin bikineihin sonnustautunut barbinukkemainen hahmo istumassa hajareisin raketilla, joka suuntasi kohti paperiarkin oikeaa yläkulmaa; raketti oli läpinäkyvä ja paljasti kolme kerrosta, joista se koostui: kolmesta sisäkkäisestä peniksestä, joiden paksuus ja pituus kasvoivat asteittain niiden alareunan suuntaisesti kulkevalla mittanauhalla. Taitoin arkin kokoon ja panin sen khakihousujeni taskuun. Nainen, jonka silmät olivat pelkkää iiristä, pudotti vesimelonin jalkakäytävälle. Taivasta oli mahdotonta erottaa puutolppien väliin vedettyjen sähköjohtojen välistä. CABINET PSIHOLOGIC

luki kullankeltaisessa talossa, jonka muuraus oli halkeillut. Lapsilauma katseli koppakuoriaista, joka oli vangittu lasipurkkiin asfalttia vasten. Vettä ja pölyä tipahteli kuumottavalle iholleni kahviloiden markiisien venttiileistä. Muoviset setelit Alvinin kylmissä käsissä, mahdottomina repiä palasiksi, kastella, sytyttää palamaan. Hän sanoi: ”Kaikki mikä on minun kuuluu sinullekin.” ”Kiitos” kuoli lausumattomana huulilleni, kuin joku olisi laskenut niille pitkän kylmän sormensa. Muistan kaikki jutut, joita hän tykkäsi tehdä: lantio potkulaudan ohjaustankoa vasten, painopiste alhaalla polvissa, hän kumartuu tien epätasaisuuksia vasten. Tapa pidellä savuketta vähän ironisesti sormien välissä. Sinä päivänä jopa lentokoneet olivat kauniita. Ilma pilalla. Kasveja kohosi halkeilleesta asfaltista. Härkien ja muiden kuolleiden eläinten pistävä lemu torilla kaupungin laitamilla. Mahtava lihakauppa, ampieisia kellui veressä. ”En koskaan aja julkisilla”, Alvin sanoi. Istahdimme syömään lounasta tummanvihreille puutarhatuoleille kioskin aidatulle parkkipaikalle. Sen vieressä kulki asuinkortteleiden ja autoverstaiden reunustama sisääntuloväylä, jota olimme ajaneet reilun tunnin verran sen jälkeen, kun ylitimme ratakiskot kaupungin länsirajalla. Aurinkovarjojen alla viiden metrin päässä meistä istui ryhmä työvaatteisiin sonnustautuneita miehiä oluella ja polttamassa tupakkaa katse kiinni kuvaruudussa. Liikenteen melulta ei kuulunut mitään, mutta kuvaputkitelevisio ja miesten vaitonaisuus riittivät luomaan vaikutelman baarista tai kerhotalosta, jossa vallitsi oma seisahtunut aikansa. Useimmat miehistä olivat minun ikäisiäni, yksi ainoa Alvinin iässä. Heidän kasvojensa iho oli kuiva ja kova

ihan kuin kämmenissä. He kääntyivät katsomaan tarjoilijaa, joka oli luullakseni kioskinpitäjän tytär, ei kahtakymmentä vanhempi. Kymmenen minuutin välein hän tuli tuomaan uuden virvoitusjuoman ja suklaapatukan Alvinille ja minulle, koska Alvin oli käynyt sisällä ostamassa ison valikoiman ja maksanut naiselle erikseen siitä, että tämä tarjoili ostokset meille vähitellen. Nyt hän täytti muovimukimme mustalla juomalla, joka muistutti colaa mutta osoittautui kamalan kitkeräksi, melkeinpä antibiootin makuiseksi. ”Sen kaiken ehtii kokea kun ajaa potkulaudalla”, Alvin selitti. ”Jatkumoon ei jää niitä aukkoja, joita syntyy kun on saapunut äkkiä paikasta toiseen maan alla tai lentokoneen matkustamossa... ei hitto, mä olen maistanut tätä juomaa ennenkin! Sehän on vain Chinóta mutta romanialaista!” Hän piteli muovimukia inhoten kasvojensa edessä. ”Juuri tätä... mä olen jo juonut tätä!” hän sanoi ja kaatoi juoman laatoitukselle. Hän rauhoittui hieman ja jatkoi sitten: ”Mutta silti tuntuu siltä kuin kaupungista olisi tulossa pelkkää pintaa. Olen ajatellut, että se johtuu vauhdista... jossa kaikki näkyy liukuvassa liikkeessä. Ei edes kuvittele, että sen läpi voisi nähdä.” Silloin muki tempaistiin kädestäni ja tyhjennettiin ihan niin kuin Alvininkin. Kohotin katseeni ja näin työvaatteisiin sonnustautuneen pitkän, ruskettuneen miehen. Hän laski mukini takaisin pöydälle ja heilautti päättään tien suuntaan. Katsahdimme sinne ja takaisin häneen, kysyvästi. ”Yes”, hän sanoi ja katsoi minua silmiin kädet puuskassa ja opettajamaisen näköisenä, kärsivällisenä ja päättäväisesti, minua hävetti. ”Mitä se tahtoo?” Alvin kysyi. ”Minusta tuntuu, että hän haluaa meidän lähtevän”, vasta-

sin. ”Mutta tässähan me juuri maistellaan...” ”Yes”, mies sanoi uudelleen. Yksi nuoremmista miehistä, yllään musta aluspaita, tuli kioskista mukanaan loput tavaroista pussissa, jonka hän pani Alvinin syliin. ”Okei”, Alvin sanoi ja pakkasi tavaramme kokoon Chinó-pulloa lukuun ottamatta. Nousimme pöydästä, taitoimme potkulaudat auki ja potkutelimme matkoihimme. Pulloja ja papereita roikkui Alvinin taskusta, ne pullottivat urheilukassista ja painautuivat häntä vasten. Keskustaan palattuamme ajoimme ohi Riemukaaren tarkan kopion. Bulevardi oli neljänkymmenen metrin levyinen, ja sen keskellä oli kukkaistutuksia ja suihkulähde, joka oli valaistu neonväreillä siniseksi, vaaleanpunaiseksi ja hopeanharmaaksi. Siellä oli vaatekauppoja, joilla oli sellaisia nimiä kuin *Fashion Victim* ja *Shopping is Cheaper than Therapy*. Vanhassa kaupungissa pysähdyimme katuteatterin kohdalle, taitoimme potkulaudat kokoon ja asetuimme katsojien joukkoon. Tunsin ruumiinlämmön, en vain lähimpänä seisovista, vaan yhtenäisenä pilvenä, joka syntyi kaikista katsojista ja johon kaikki kuuluivat. Kaikkien huomio oli kiinnittynyt näyttämölle. Aurinko oli laskenut, mutta sen valo viipyi yhä taivaalla, vaaleansinisenä jälkihohtena, joka pidätteli pimeyttä vielä hetken. Joidenkuiden harteilla istui lapsi, toiset kallistivat päätään taaksepäin ja nauroivat yläilmoihin, kun jotain hauskaa tapahtui. Näyttämöllä, noin kahdenkymmenen metrin päässä, seisoi kaksi ihmistä puujaloilla, toisella rumpu ja toisella pieni torvi ripustettuna kaulaan, soittamassa keskiaikaista laulua, jossa kuului ripaus jazzia. Kaksi ihmistä, jotka näyttivät kääpiöiltä soittajien jalkojen juuressa, toinen punaisessa ja toinen vihreässä

ritarinasussa, lähestyi toisiaan ja sanoi vuoron perään jotain vihamielistä. Toistin sen itsekseni ääneen. Tämä erityinen äänneyhdistelmä, jota en ymmärtänyt, kulki ruumiini läpi ja tuli ulos suustani, en tunnistanut kieltä, mutta se sai minut haltioitumaan. Yhtä tahattomasti toistin seuraavankin mitä sanottiin, ja Alvin vastasi minulle toistamalla toisen ritarin vuorosanoja. Nyt he heittäytyivät eteenpäin, tarttuivat toisiaan lujasti kyynärpäistä ja yrittivät koko painollaan keikauttaa toisensa kumoon. Vihreäasuinen antoi periksi ja astahti taaksepäin säilyttääkseen tasapainonsa; kallisti yläruumistaan taakse, jolloin punainen kohosi maasta ja leijui vaakasuoraan ilmassa pari sekuntia, laskeutui taas ja sai vihreän leijumaan. Taistelu muuttui tanssiksi, kaksi ruumista heitteli kuperkeikkoja kuin lehdet tuulella hellittämättä toisistaan. He jatkoivat huutelemista, sillä tanssi oli myös taistelun jatkoa, ja me jatkoimme toistelemista. Äkkiä ritarit seisahtuivat otteeseen, josta tanssi oli alkanut. Heidän jalkansa liukuivat heidän altaan, kunnes heidän ruumiinsa ojentuivat miltei vaakasuorina ilmaan. Ja sitten he rojahtivat maahan otsat vastakkain. Oli aivan hiljaista. He kohottivat kasvonsa ja katsoivat toisiaan silmiin. Toinen lausui vuorosanan, kovaan ääneen ja selvästi, mutta eri tavoin hellästi kuin aiemmin, ja samalla kun toistin sen, yleisö ympärillä lämmee puhkesi suosionosoituksiin. Käännyin Alviiniin päin ja lausuin vuorosanan, huusin sen niin kovaa kuin pystyin, uudelleen ja uudelleen, kunnes tunsin jonkun tökkäävän olkapäätäni. Nuori nainen nauroi ja sanoi englanniksi: ”Tiedätkö mitä sanoit juuri pojallesi?” ”Ei”, minä sanoin, ”hän on vain ystävä.” ”Te puhutte kamalaa romaniala.” ”Mutta mitä

minä sanoin? Mitä se tarkoitti?” ”Sanoit: Veljeni, et saa hylätä minua enää koskaan.” En tiedä, kuuliko Alvin sen, hän näytti yhtä välinpitämättömältä kuin aina: vaakasuora suu ja mutterisilmät, niillä kasvoilla ei näkynyt ainuttakaan suuntaa. Hotelliin palattuamme kävimme kumpikin vuorollamme suihkussa. ”Käytä minun sampootani”, hän kehotti ja pujahti ohitseni kylpyhuoneeseen. En osaa selittää, millaista iloa tunsin maatessani hänen vierellään, kaikki lihakset uuvuksissa ja kykenemättömänä nukahtamaan. Pimeys oli läpitunkematon, hengityksemme raskasta, mutta tiesimme kumpikin, ettei toinen nukkunut. Se varmuus lepäsi huoneessa suurena ja kaiken kattavana, ja jos minä olin siinä, niin oli Alvinkin. Yöllä kuulin hänen nousevan istumaan, heilauttavan jalkansa sängynlaidan yli ja pukevan päälleen. Hän nousi seisomaan ja tarttui varovasti urheilukassiin, jonka oli pakannut etukäteen, muttei voinut estää pulloja kilisemästä ja seisahtui hetkeksi. Hän varmaan kuulosteli, oliko herättänyt minut, vaikka mieluiten ajattelin hänen epäröineen niiden sekuntien ajan. Näin hän voisi jäädä seisomaan yhtä vahvana ja päättämättömänä jollaisena hän palaa aina vain, nukkumaan, käymään kauppaa, kylpemään mielessäni. Hänen mentyään makasin monta tuntia sytyttämättä valoja. Kun aamu hohti valkoisena huoneeseen, pakkasin tavarani ja lähdin hotellista hänen jättämällään potkulaudalla. Lentokentällä minulle kerrottiin, ettei minulla ollut rahaa. Ainuttakaan tileistäni ei enää ollut, maksukorttini olivat arvottomia, niiden yhteydet lepattivat tuulessa. Ladoin käteiset rahani tiskille ja sain kuulla, että ne riittivät junalippuun. Matkan yhtäjaksoisuus rauhoitti

minua. Kööpenhaminaan palattuani menin pankkiin siinä toivossa, että saisin yhteyden johonkuhun työntekijöistä, joka tuntisi minut ja voisi auttaa. Rauniot olivat yhä paikallaan. Kapusin marmorikimpaleen reunalle ja tähystin loh-kareiden yli. Ne olivat levinneet laajalle alueelle kohoten joka suuntaan kuin jätteiden täyttämä meri, teräksen-harmaana ja harmaanvalkoisena, seassa siellä täällä kullankeltaista puutavaraa. Kaiken yllä leijui tiheitä hyönteisparvia ja sakea imelä lemu kuin mädänneistä teenlehdistä. Lähdin harppomaan loh-kareelta toiselle, sovitin loikkani ja laskeu-duin täsmällisesti, tunsin olevani nuori ja hallitsevani ruu-miini. Saavuin kahden ison marmorikimpaleen väliseen aukkoon, joka oli kohtalaisen kulkukelpoinen ja näytti tasoittuvan muutamaa metriä alempana. Ottaen tukea kivistä laskeuduin alas ja löysin jalansijan seinän ulokkeista. Ilma muuttui sakeammaksi, näin luolan seinämien reunus-taman tumman hyönteistaivaan, jalkani tapasivat lattian, joka tuntui vankalta. Pudottauduin alas, kyyristyin ja jatkoin nelinkontin kapeaan tunneliin, joka avautui pimeänä edes-säni. Marmori tuntui kovalta polvissa, siellä täällä minun piti kohottaa niitä vatsaani vasten tai taivuttaa selkääni väistäessäni teräviä ulkonemia. Tunneli kapeni ja kaartui sivulle, ja tunnustelin sitä kyynärpäilläni raahaten taka-ruumista perässäni, kunnes pääni työntyi äkkiä huoneen kaltaiseen tilaan: isoon luolaan, jonka rakennus oli romah-taessaan synnyttänyt suurten kivenlohkareiden varassa lepäävästä teräksestä, kipsistä ja puusta. Nämä ainekset oli-vat kuitenkin kaikki niin epätasaisia, satunnaisesti asettu-neita ja täynnä seuraavaan tilaan ulottuvia aukkoja, että

luolan mittasuhteita oli vaikea hahmottaa. Ympärilläni kyyhötti pankin työntekijöitä käppyräisissä, rujoissa ja kote-loituneissa asennoissa sikäli kuin luolan epätasaiset seinät sallivat, tietokoneet sylissä tai vatsan päällä. Heidän kasvonsa olivat likaiset ja sairaalloisen kalpeat, jotkut pitivät kasvomaskia saastuneessa ilmassa. ”Etsitkö jotakuta?” muuan nuorimies kysyi ja tuli auttamaan minut seinä-
raosta. ”En”, vastasin ja sain solkatuksi IT-vastaavan nimen. ”Tule mukaan”, hän kehotti ja lähti saattamaan minua läpi aukkojen ja luolien, ryömien, kiipeillen ja kiemurrellen eteenpäin sen mukaan mitä tilat sallivat. Hän eteni käytävillä väänneillä ruumistaan ikään kuin häntä olisi kiskottu tai imetty eteenpäin. Kuin jokin syvällä piilevä äly tai tahto olisi murskannut pankin pirstaleiksi ja pakottanut sen työntekijät nyt uusiin muotoihin. Ympärilläni ihmiset olivat perustaneet työpisteensä mitä odottamattomimpiin paikkoihin. Sähkövirta oli vedetty joka koloon ja sopukkaan, jolloin niiden yhteydet tulivat selvästi näkyviin. Kuvittelin mielessäni hirviömäisen, rei’itetyn arkkitehtuurin, jossa murskautuneet rakennusaineet oli kipattu jättimäiseen muurahaiskekoon ja jota internetin aallot ja joka ikisestä onkalosta kumpuava hautunut orgaaninen henki pitivät koossa. Syvyyksistä kantautui näppäimistöillä tanssahteluvien sormien kuoro. Ryöhimme taipuneen teräslevyn ympäri jalat edellä ja päädyimme taas yhteen luolaan. Sen keskellä istui IT-vastaava tyyneellä lootusasennossa edessään kolme näyttörüutua. Hiiri lepäsi marmorinpalasella naisen oikean käden vieressä. ”Mitä hittoa”, hän sanoi ja kohotti katseensa nauraen. ”Eikö minun pitänyt tavata sinut kym-

menen päivää sitten?” ”Piti”, vastasin ja aloitin selityksen, joka jäi epäselväksi minulle itsellenikin, astuin askeleen eteenpäin ja potkaisin vahingossa muutamia pikkukiviä. Kului varmaan kymmenen sekuntia, kunnes ne osuivat veteen. ”Antaa olla”, hän sanoi ja kuittasi selitykseni kädenheilautuksella. ”Mennään asiaan.”

JONAS EIKA

9 789523 521674

POHJOISMAIDEN NEUVOSTON
KIRJALLISUUSPALKINTO 2019

”Tämä viiden tarinan kokoelma avautuu silmiinpistäväällä tyyllillä, josta pitää kiinni loppuun asti. Kotimaassaan Tanskassa palkittu Jonas Eika esittää kuvauksen maailmasta, joka on samaan aikaan vinksahtanut ja häikäisevä... Tämä on kirja joka on vaikea unohtaa, kuin ylitsepursuava uni.” – THE GUARDIAN

Auringon jälkeen on surrealistinen novellikokoelma, joka liikkuu Cancúnista Kööpenhaminaan ja Lontoosta Nevadan aavikolle. Tarinat kuvaavat nykyihmisen suhdetta teknologiaan, kapitalismiin ja ihmisyyteen itseensä. ■ Kokoelma avaa portteja todellisuuksiin, joissa liikutaan globaalisoituneen maailman marginaaleissa. Tarinoiden taltuttamaton voima asettaa vastakkain kauniin ja groteskin, hyperrealismin ja fantasian. Eika on luonut uusia kerronnan tapoja aikaan, jota vanhat eivät enää pysty tavoittamaan. ■ Jonas Eika on vuonna 1991 syntynyt tanskalainen kirjailija. *Auringon jälkeen* on hänen toinen teoksensa.

ISBN 978-952-352-167-4 ■ 84.2

AURINGON JÄLKEEN